

דף סד.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' קידוש החודש פ"ג ה"ד

הָיָה הָעֵד שְׁרָאָה אֶת הַחֹדֶשׁ בְּלֵיל הַשַּׁבָּת חוֹלָה מְרַפֵּיבֵין
 אוֹתוֹ עַל הַחֲמוֹר וְאָפְלוּ בַמָּטָה. וְאִם יֵשׁ לָהּ אוֹרֵב בְּדֶרֶךְ
 לוֹקְחִין הָעֵדִים בְּיָדָן כְּלֵי זֵינ. וְאִם הָיָה דֶרֶךְ רְחוֹקָה
 לוֹקְחִים בְּיָדָם מְזוֹנוֹת. וְאָפְלוּ רְאוּהוּ גָדוֹל וְנִרְאָה לְכָל לֹא
 יֹאמְרוּ כְּשֵׁם שְׁרָאִינוּהוּ אֲנַחְנוּ רְאוּהוּ אַחֲרִים וְאִין אָנוּ
 צְרִיכִין לְחַלֵּל אֶת הַשַּׁבָּת אֲלֵא כָּל מִי שְׁרָאָה הַחֹדֶשׁ
 וְיִהְיֶה רְאוּי לְהַעֲיֵד וְיִהְיֶה בֵּינוּ וּבֵין הַמְּקוֹם שְׁקִבּוּעַ בּוֹ
 בֵּית דִּין לִילָה וְיוֹם אוֹ פְּחוֹת מְצוּהָ עָלָיו לְחַלֵּל אֶת
 הַשַּׁבָּת וְלִילָהּ וְלְהַעֲיֵד:

עין משפט ב.ג.

הרמב"ם הל' שגגות פ"ב הט"ו

הָיוּ לְפָנָיו שְׁתֵּי בְּהֵמוֹת שֶׁל צְבוּר • אַחַת כְּחוֹשֶׁה וְאַחַת
 שְׂמֵנָה וְהִיתָה חוֹבֵת הַיּוֹם בְּאַחַת בֵּין חֲטָאת בֵּין עוֹלָה
 וְשִׁגָּג וְשָׁחַט הַשְּׁתֵּי. אִם שָׁחַט כְּחוֹשֶׁה בַּתְּחִלָּה וְאַחַר כֶּף

ס. כסף משנה: היו לפניו שתי בהמות של צבור וכו'. מימרא דרבה במנחות פ' ר' ישמעאל
 [דף ס"ד.]. ומ"ש נמצאת הראשונה השמינה טריפה בכני מעיים וכו'. בעיא שם ואמרינן
 לאו היינו דרבה ורבא דאתמר שמע שטבע תינוק בים ופירש מצודה להעלות דגים והעלה
 דגים חייב להעלות דגים והעלה דגים ותינוק רבה אמר פטור ורבא אמר חייב וע"כ רבה
 לא פטר אלא כיון דשמע אמרינן דעתיה אתינוק אבל לא שמע לא ואיכא דאמרי אמר ליה
 היינו פלוגתא דרבה ורבא דאתמר לא שמע שטבע תינוק בים ופירש מצודה להעלות דגים
 והעלה דגים חייב להעלות דגים והעלה תינוק ודגים רבה אמר פטור ורבא אמר חייב רבה
 אמר פטור זיל בתר מעשיו ורבא אמר חייב זיל בתר מחשבתו ופסק רבינו כלישנא בתרא
 וכמ"ד פטור וטעמו ביאר הרב המגיד בפרק שני מהלכות שבת:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

שָׁחַט הַשְּׁמִנָּה פָּטוּר מִקְרָבֵן חֲטָאת וְלֹא עוֹד אֵלָּא
 שְׂאוּמָרִים לוֹ הֵבֵא שְׁמִנָּה וּשְׁחַט לְכַתְּחֻלָּהּ. אַבָּל אִם שָׁחַט
 הַשְּׁמִנָּה תְּחִלָּה וְאַחַר כֶּן הִכְחוּשָׁה חֵיב חֲטָאת עַל
 הַתּוֹסֶפֶת. נִמְצְאת הָרֵאשׁוֹנָה הַשְּׁמִנָּה טְרֵפָה בְּבִנְיַי מַעֲיִם
 אֶף עַל פִּי שְׁלֹא יָדַע שֶׁהִיא טְרֵפָה בָּעֵת שֶׁשָׁחַט הִכְחוּשָׁה
 וְלֹא לָזֶה נִתְּכַוֵּן הוֹאִיל וְנִשְׁחָטָה הָאֲחֵרוֹנָה כְּמִצְוֹתָה הָרִי
 זֶה פָּטוּר מִחֲטָאת. וְכֵן הַפּוֹרֵס מִצּוּדָה לְהַעֲלוֹת דָּגִים מִן
 הַיָּם בְּשִׁגְגָה וְהַעֲלָה תִּינוֹק עִם הַדָּגִים בֵּין שֶׁשָּׁמַע שֶׁטָּבַע
 תִּינוֹק בֵּין שְׁלֹא שָׁמַע הוֹאִיל וְהַעֲלָה תִּינוֹק הָרִי זֶה פָּטוּר
 מִחֲטָאת אֶף עַל פִּי שְׁלֹא הִיָּתָה כּוֹנֵתוֹ אֵלָּא לְצוּד מִפְּנֵי
 שֶׁהִיא שׁוֹגֵג. וְכֵן כָּל כִּיּוֹצֵא בְּזֶה:

עין משפט ד.ה. הרמב"ם הל' שבת פ"ב הט"ז

מִפְּקָחִין פְּקוּחַ נֶפֶשׁ בְּשַׁבָּת וְאִין צָרִיךְ לְטַל רְשׁוּת מִבֵּית
 דִּין. וְהַמְקַדִּים לְהַצִּיל הַנֶּפֶשׁ הָרִי זֶה מְשַׁבָּח. כִּי צַד. רָאָה
 תִּינוֹק שֶׁנֶּפֶל לַיָּם פּוֹרֵשׁ מִצּוּדָה וּמַעֲלָהּ וְאֶף עַל פִּי
 שֶׁהוּא צָד הַדָּגִים עִמוֹ. שָׁמַע שֶׁטָּבַע תִּינוֹק בֵּינָם וּפָרַשׁ
 מִצּוּדָה לְהַעֲלוֹתוֹ וְהַעֲלָה דָּגִים בְּלִבָּד פָּטוּר מִכְּלוּם.
 נִתְּכַוֵּן לְהַעֲלוֹת דָּגִים וְהַעֲלָה דָּגִים וְתִינוֹק פָּטוּר אֶפְלוּ לֹא
 שָׁמַע שֶׁטָּבַע הוֹאִיל וְהַעֲלָה תִּינוֹק עִם הַדָּגִים פָּטוּר:

עין משפט ו. הרמב"ם הל' שגגות פ"ב הט"ו

עין לעיל עין משפט ב.ג.

שו"ע או"ח סימן שכח סעיף יג

יג. יד. כל הזריז **ע** לחלל שבת בדבר שיש בו סכנה הרי זה משובח ואפי' אם מתקן עמו דבר אחר, כגון שפירש מצודה להעלות תינוק שנפל לנהר וצד עמו דגים **פ** פטור.

עין משפט ז. הרמב"ם הל' שבת פ"ב ה"ז

חולֵה שְׁאֲמָדוּהוּ רוֹפְאִים לְהָבִיא לוֹ גְרוּגְרַת אַחַת וְרָצוּ עֲשֶׂרָה בְּנֵי אָדָם וְהָבִיאוּ לוֹ עֶשֶׂר גְרוּגְרוֹת בְּבַת אַחַת כְּלָן פְּטוּרִין מְכֻלוּם. וְאֶפְלוּ הָבִיאוּ בְּזֶה אַחַר זֶה וְאֶפְלוּ הָבִיִּיא בְּרֵאשׁוֹנָה שְׁהָרִי כֻּלָּם בְּרֵשׁוֹת הָבִיאוּ:

שו"ע או"ח סימן שכח סעיף טו

טו. טז. אמדו אותו הרופאים שצריך גרוגרת אחת, ועשרה אנשים רצו והביאו לו כל אחד גרוגרת כולם פטורים **ז**, ויש להם שכר טוב מאת ה', אפי' הבריא מהראשונה.

ע. וא"צ ליטול רשות מב"ד או רב.

נפל תינוק לבור עוקר חוליא ומעלהו הגם שהוא מתקן בה מדרגה בשעת עלייתו. ונעל דלת על תינוק שובר הדלת ומוציאו שמא יפחד התינוק וימות, רמב"ם פ"ב הלכה י"ז מגמ', מ"א ס"ק ח'.

פ. ואפי' העלה רק דגים פטור, ה"ה אם לא ידע שנפל כלל שם תינוק ופרש מצודה לדוג דגים והעלה התינוק עמהם פטור, רמב"ם שם הלכה ט"ז.

ואפי' מכת מרדות אינו חייב, א"א אות ח'.

וואם נתכוון לשניהם והעלה דגים כתב מהר"ם בן חביב בספר תוספת יוה"כ דלכ"ע חייב שהרי נתקיימה מחשבתו ודג דגים, אבל הברכי יוסף כתב עליו דיש פנים לפטור כיון שנתכוין לשניהם.

צ. מנחות ס"ד, ואפי' רצו העשרה בזה אחר זה כולם פטורים, דכולם למצוה נתכוונו. רש"י שם. וכל אחד סבר שהוא יקדים, או אחד לא ידע מחבירו. ואפי' הביאו לו כולם דרך ר"ה או תלשו מן המחובר.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט זז.

הרמב"ם הל' שבת פ"ב ה"ח

חולה שְׁהִיָּה ק צָרִיךְ לְשִׁתִּי גְרוּגְרוֹת וְלֹא מְצָאוּ אֶלָּא שְׁתִּי
 גְרוּגְרוֹת בְּשָׁנֵי עֶקְצִין וְשֵׁלֶשׁ גְרוּגְרוֹת בְּעֶקֶץ אֶחָד כּוֹרְתִין
 הָעֶקֶץ שֵׁישׁ בּוֹ שֵׁלֶשׁ אָף עַל פִּי שְׁאִין צְרִיכִין אֶלָּא
 לְשִׁתִּים כְּדֵי שֶׁלֹּא יִרְבוּ בְּבִצְיָה אֶלָּא יִכְרְתוּ עֶקֶץ אֶחָד
 וְלֹא יִכְרְתוּ שְׁנַיִם. וְכֵן כָּל פְּיוֹצָא בְּזָה :

שו"ע או"ח סימן שכח סעיף טז

זז. יז. אמדוהו לב' גרוגרות ולא מצאו אלא ב' גרוגרות בב' עוקצין או ג'
 גרוגרות בעוקץ אחד הרי כורתים העוקץ שיש בו ג' גרוגרות, ואם
 היו ב' בעוקץ אחד וג' בעוקץ אחד לא יכרתו אלא העוקץ שיש בו
 שנים ש.

הגה: ואם הדבר בהול אין מדקדיקין.

ק. כסף משנה: חולה שהיה וכו'. כתב הר"ן בפ"ב דביצה דפשיטא לן דשתים בעוקץ
 אחד ושלש בעוקץ אחד שתיים מייתנין שלש לא מייתנין דלרבוויי בשיעורא אסור וכ"כ
 הרשב"א בפ"ק דחולין וכ"כ הרא"ש בתשובה:

ר. אע"ג דקוצר יותר מהשיעור, מ"מ למעט בקצירה עדיף, גמ' שם.
 ואם אפשר יש לתלוש בפיו משום די"א התולש בפיו אסור רק מדרבנן, אבל לחולה שאין
 בו סכנה אף שהותר לו איסור מדרבנן אין להתיר לתלוש לו בפיו מן המחובר כיון שי"א
 דאסור מן התורה, כ"כ ברב פעלים ח"א סי' כ'.

ש. דאסור להרבות בשיעור הגם שאינו מרבה בטורח המלאכה, וכן אין מבשלים אלא
 הכמות שהחולה צריך, כה"ח אות צ"ו.

דף סד:

עין משפט א. הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ז ה"ה

אין מביאין מנחה זו אלא מארץ ישראל. שנאמר
'והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן'. מצותו
לבוא מן הקרוב. לא בא מן הקרוב מביאין אותה מכל
מקום מארץ ישראל:

ת. כסף משנה: אין מביאין מנחה זו אלא מא"י וכו' עד יביאו מן היבש. משנה במנחות
פרק כל קרבנות הצבור (דף פ"ה): וקצתו בת"כ: